

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως (Λουκ. η´ 5-15) (Γιαννακόπουλος Ἰωήλ Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη](#)

(Ματθ. 13,1 —9. 18—23. Μάρκ. 4,1-9. 1,13-20,26—29. Λουκ. 8,4—9. 11 — 15)

Ὁ Κύριος εὐρίσκεται ἐν Καπερναούμ. «Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ» κατὰ τὴν ὁποίαν συνέβη τὸ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου 12,22—50 ἀναφερόμενον ἐπεισόδιον «ἐξελθὼν ὁ Κύριος τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν» μετὰ τῶν μαθητῶν του προφανῶς, ἵνα ἀναπαυθῆ. Ἡ ἀνάπαυσις του ὅμως αὕτη δὲν διήρκησε πολὺ, διότι «συνιόντος ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς Αὐτὸν» συρρέοντος δηλαδὴ πολλοῦ ὄχλου καὶ πολλῶν προσερχόμενων πρὸς αὐτὸν ἐκ τῶν πόλεων τῆς Γαλιλαίας «συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλεῖστος» συγκεντρώνεται πολὺς λαός, ἵνα ἀκούσῃ τὸν θεῖον λόγον Του. Ὁ ὄχλος οὗτος ἦτο τόσον πολὺς, «ὥστε εἰς πλοῖον ἐμβάντα Αὐτὸν καθῆσθαι, πᾶς δὲ ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει». Ὁ Κύριος δηλαδὴ ἠναγκάσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τι «πλοῖον», λέμβον καὶ καθήμενος ἐκεῖ «καὶ ἐλάλησε πολλὰ ἐν παραβολαῖς» ἐδίδασκε πρὸς τὸν ὄρθιον κατὰ μῆκος τῆς παραλίας ἰστάμενον λαὸν διὰ παραβολῶν. Παραβολὴ εἶναι διήγησις ἐκ τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔγινεν ὡς γεγονός, δύναται ὅμως νὰ συμβῆ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων παραβολῶν εἶναι καὶ ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

« Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν τὸν σπόρον αὐτοῦ». Κάποιος γεωργὸς ἔσπερνε εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ. «Ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν» ἐν ᾧ ἔσπερνε τὸν σπόρον του «ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν» μέρος δηλαδὴ τοῦ σπόρου ἔπεσεν εἰς τοὺς ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ δρομίσκους καὶ ἄλλος μὲν «κατεπατήθη» ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλον δὲ «τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτόν». «Ἄλλα ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν». Ἄλλο δηλαδὴ μέρος σπόρου ἔπεσεν εἰς πετρώδες μέρος, ὅπου δὲν ὑπῆρχε πολὺ χῶμα. Ὁ πεσὼν εἰς τὸ μέρος αὐτὸ σπόρος «εὐθὺς ἐξανέτειλεν» ἀμέσως ἐφύτρωσε «διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς», διότι δὲν εἶχε πολὺ χῶμα. «Ὅτε» ὅμως «ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος» ὁ φυτρώσας στάχυς «ἐκαυματίσθη» ἐκάη «διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν» ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἀρκετὴν ρίζαν «καὶ ἰκμάδα» ὑγρασίαν «ἐξηράνθη». Ὁ σπόρος δηλαδὴ οὗτος ὡς ἐγγὺς τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ἦτο περισσότερον ἐκτεθειμένος εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἡλίου καὶ διὰ τοῦτο ἐξηράνθη. «Ἄλλο ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν» εἰς μέρος ὅπου δὲν ὑπῆρχον ἀκανθαί, ἀλλὰ ἐφύτρωσαν βραδύτερον «καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτὸ καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε». «Ἄλλα ἔπεσεν εἰς γῆν ἀγαθὴν, καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενον» γινόμενον δηλαδὴ ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν μεστότερον καὶ ὀγκωδέστερον. Ἐκ τοῦ σπαρέντος καρποῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην «ὃ μὲν ἔφερε ἑκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα». Ἄλλος δηλαδὴ κόκκος ἔφερε στάχυν ἔχοντα ἑκατὸν κόκκους, ἄλλος κόκκος ἔφερε στάχυν, ὃ ὁποῖος εἶχε τριάκοντα κόκκους καὶ ἄλλος κόκκος ἔφερε στάχυν φέροντα ἐξήκοντα κόκκους. Ἡ πλούσια αὕτη καρποφορία δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐκπλήσῃ, διότι εἰς παλαιὰς ἐποχὰς ἐν Παλαιστίνῃ συνέβαινε αὕτη.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος (4,26—29) συμπληρῶν τὴν παραβολὴν ταύτην ἀναφέρει ἄλλην παραβολὴν τοῦ Κυρίου τὴν ἐξῆς: «Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. Αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. Ὅταν δὲ παραδῶ» ὠριμάσῃ «ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι

παρέστηκεν ὁ θερισμός».

Ἐνταῦθα δεικνύεται, ὅτι καὶ εἰς τὰς εὐνοϊκὰς ἀκόμη περιστάσεις ὁ ῥιφθεὶς σῖτος εἰς τὴν γῆν δὲν καρποφορεῖ ἀμέσως. Πρέπει νὰ παρέλθῃ ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα. Ὁ γεωργὸς δὲν ἀσχολεῖται πλέον μὲ τὸν ἀγρὸν του ἀλλὰ μὲ ἄλλας ἀσχολίας καὶ ὅμως ὁ σπαρεὶς σῖτος αὐτομάτως ἄνευ ἀνθρωπίνης βοήθειας καὶ ἀθορύβως αὐξάνει καὶ γίνεται πρῶτον χόρτος, ἔπειτα στάχυς, καρπὸς εἰς τὸν στάχυν καὶ τέλος θερίζεται. Κατὰ παρόμοιον τρόπον αὐξάνει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βραδέως, ἀσφαλῶς, ἄνευ ἀνθρωπίνης βοήθειας καὶ ἀθορύβως.

Ἐπομένως οὔτε βιαιότητες χρειάζονται διὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ θείου σπόρου, οὔτε ἀπογοητεύσεις διὰ τὴν βραδεῖαν καρποφορίαν. Ἡ καρποφορία θὰ εἶναι ὀριστική καὶ ὁ σπείρας θὰ ἀμειφθῇ.

Ὁ Κύριος, ἵνα ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν του εἰς τὰ λόγια του ταῦτα, ἔλεγεν «ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω».

Οἱ Ἀπόστολοι δὲν ἐννοοῦν τὴν παραβολὴν ταύτην. Ὁ Κύριος ἐν πρώτοις ἐλέγχει τοὺς μαθητὰς του, διότι δὲν ἐννοοῦν τὴν ἀπλὴν αὐτὴν παραβολὴν «καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς οἶδατε;» πῶς θὰ ἐννοήσητε τὰς ἄλλας παραβολὰς, ἀφοῦ δὲν ἐννοεῖτε αὐτὴν τὴν τόσον ἀπλὴν παραβολὴν, ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὸ κλειδί τῶν ἄλλων παραβολῶν; Μετὰ ταῦτα προβαίνει εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως ὡς ἐξῆς :

«Ἑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ὁ σπείρων» εἶναι ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος «τὸν λόγον σπείρει. Οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες εἶτα ἔρχεται ὁ Διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν» διότι «παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος» μὴ προσέχοντος «ἔρχεται ὁ πονηρὸς» ὁ Διάβολος «καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν.

Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεὶς, οὗτος ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμενος καὶ λαμβάνων αὐτόν. Οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρος ἐστὶν· εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. Οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσὸν οὔτοι εἰσὶν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ μεριμνῶν τοῦ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεὶς, οὗτος ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιῶν» ἐννοῶν «ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα

έν ύπομονῇ».

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θείου λόγου εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀνάλογον τῆς προσφερθείσης θείας χάριτος καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ παραβολὴ δεικνύει τὰς διαφορὰς τῶν ἀκροατῶν τοῦ θείου λόγου.

Ἴδου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως. Ἐν τῇ παραβολῇ ταύτῃ ἔχομεν τὰ ἐμπόδια τῆς καρποφορίας τοῦ θείου λόγου καὶ τὴν ἄρσιν τῶν ἐμποδίων αὐτῶν.

Θέμα: Ἐμπόδια καρποφορίας τοῦ θείου λόγου καὶ ἄρσις αὐτῶν.

Αον) Ἐμπόδια καρποφορίας τοῦ θείου λόγου εἶναι τρία.

1) Ἡ πεπατημένη γῆ. Οὗτοι εἶναι οἱ ἀδιάφοροι. Διὰ τὴν φυτρώσιν εἰς τὴν γῆν ὁ πεσὼν σῖτος, εἶναι ἀνάγκη, ὡς γνωστόν, τόσον τὸ χῶμα τῆς γῆς, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπεσεν ὁ κόκκος, ὅσον καὶ ὁ ἴδιος ὁ κόκκος νὰ πάθουν ἀμοιβαίαν τινὰ κίνησιν, συγκίνησιν. Οὐδεμία ριζοβόλησις οὐδενὸς κόκκου εἶναι δυνατὴ εἰς περίπτωσιν οὐδεμιᾶς ἐκατέρωθεν συγκινήσεως. Κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ἡ γῆ, ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ σπόρος τοῦ θείου λόγου, ὁ ὁποῖος θὰ πέσῃ ἐπ' αὐτῆς, πρέπει νὰ συγκινηθοῦν ἀμοιβαίως. Ἡ καρδιά μὲ τοὺς παλμούς της θὰ ἀνάλυσῃ τὸν σπόρον τοῦ θείου λόγου, ὅπως ἡ καλλιεργημένη γῆ ἀναλύει τὸν κόκκον τοῦ σίτου. Δυστυχῶς ὅμως ὡς ἡ πεπατημένη γῆ εἶναι τελείως ἀδιάφορος λόγῳ τῆς σκληρότητός της καὶ οὐδεμίαν κίνησιν αἰσθάνεται εἰς τὸν πεσόντα εἰς αὐτὴν σπόρον, κατὰ παρόμοιον τρόπον ὑπάρχουν καὶ καρδίαι τόσον σκληραὶ καὶ πεπατημέναι, αἱ ὁποῖαι τόσον ἐπιπολαίως ἐδέχθησαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὥστε οὐδένα παλμόν, οὐδεμίαν συγκίνησιν αἰσθάνονται διὰ τὸν πεσόντα σπόρον τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Σατανᾶς ἤρπασεν ἀπὸ τὴν καρδίαν των τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καρποφορίας. Μένουσιν ἀδιάφοροι, ἀσυγκίνητοι. Ἐκοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ὅταν ἦσαν βρέφη καὶ ἡλικιωμένοι ψυχορραγοῦν καὶ οὐδεμίαν αἰσθάνονται συγκίνησιν νὰ ἐνωθοῦν μὲ τὸν Χριστό. Ἡ σαρκολατρεία, ἡ φιλαργυρία, ἡ ὑπερηφάνεια, αἱ διάφοραι αὗται μορφαὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐποδοπάτησαν τὴν ψυχὴν των καὶ τὴν ἐσκήρυναν. Τί σκληρότερον τοῦ ἐγωϊσμοῦ; Οὐδέν. Τί σκληρότερον τῆς πολυχρονίου συνήθειας ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ τοῦ ἐγωϊσμοῦ; Οὐδέν. Ἐπομένως ἐγωϊσμὸς καὶ συνήθεια πολυχρόνιος, ἴδου τὰ μέσα τῆς σκληρύνσεως τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας ὡς εἶναι σκληρὰ ἡ πεπατημένη γῆ.

2) Ἡ ἀκανθώδης γῆ. Αὕτη, ὡς ὁ Κύριος ἐρμηνεύει, εἶναι αἱ μέριμναι, ὁ πλοῦτος καὶ αἱ ἡδοναὶ τοῦ βίου, αἱ ὁποῖαι συμπνίγουσι τὴν ψυχὴν ὡς αἱ ἀκάνθαι. Ἄκανθαι συμπνίγουσαι εἶναι ὁ πλοῦτος ὡς δεύτερον ἐμπόδιον τῆς καρποφορίας τοῦ θείου λόγου διὰ τὸν ἐξῆς λόγον. Αἱ ἄκανθαι ἔχουσι ρίζας μαλακὰς καὶ ἀκάνθας ἀντὶ φύλλων. Κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ἡ μέριμνα, ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἡδονὴ ἔχουσι

μαλακάς τὰς ῥίζας των, τὰς ἀρχὰς των μέσα μας, διότι εἶναι εὐχάριστοι, ὁ καρπὸς των ὅμως εἶναι ἀγκάθι. Ὅπως τὸ ἀγκάθι, ὅταν σὲ κεντήσῃ, ἐπισύρεται ἀμέσως ἢ προσοχή σου εἰς αὐτὸ καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦ σώματός σου, τὸ ὁποῖον ἐκέντησε, κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ αἱ ἡδοναί, ὁ πλοῦτος, ἢ μέριμνα ἐπισύρουν τὴν προσοχήν μας εἰς τὸν ἑαυτὸν τους καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦ σώματός μας, τὸ ὁποῖον κεντοῦν. Ταῦτα συμπνίγουν, ἀποσποῦν τὴν προσοχήν μας καὶ δὲν ἀφήνουν ταύτην νὰ ὑψωθῇ πρὸς τὰ ἄνω. Τῇ ἀνοχῇ τοῦ γεωργοῦ ὑπάρχουν τὰ ἀγκάθια εἰς τὸν ἀγρόν. Τῇ θελήσει μας ὑπάρχουν ἢ βουλιμία τοῦ πλούτου, τῆς μερίμνης καὶ τῶν ἡδονῶν. Εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους ἔγινεν ἡ ῥιζοβόλησις τοῦ καρποῦ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου ἀλλὰ δὲν ἐσυνεχίσθη. Ἦρχισαν τὸ καλὸν ἀλλὰ δὲν τὸ ἐσυνέχισαν. Οἱ δύο ἀνωτέρω πειρασμοὶ— ἐμπόδια εἶναι ἐσωτερικοὶ πειρασμοί. Τώρα ὅμως ἔρχεται τρίτον ἐμπόδιον.

3) Ἡ πετρώδης γῆ. Τὸ ἐμπόδιον τοῦτο εὐρίσκεται ἐκτός τοῦ ἀνθρώπου, διότι, ὅπως ἐρμηνεύει ὁ Κύριος, πετρώδης γῆ εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες «πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται». Ἡ πετρώδης γῆ εἶναι ἀνεξάρτητός τῆς θελήσεως τοῦ γεωργοῦ. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἠσθάνθησαν παλμὸν καρδίας εἰς τὸν θεῖον λόγον, ἀπέφυγον τὸν πειρασμὸν τοῦ πλούτου, τῆς ἡδονῆς, τῶν μεριμνῶν, ἐσκόνταψαν ὅμως εἰς πειρασμούς, οἱ ὁποῖοι ἦλθον παρὰ τὴν θέλησιν των χωρὶς νὰ τὸ περιμένουν. Ἡ πτωχεία, ἢ νόσος, ὁ θάνατος, ἢ συκοφαντία καὶ τὰ λοιπὰ ἀτυχήματα τῆς ζωῆς εἶναι πειρασμοί, τοὺς ὁποῖους δὲν θέλομεν καὶ δὲν περιμένομεν. Ὁ ἕξ αὐτῶν κίνδυνος εἶναι μέγας. Τσακίζει τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, διότι οἱ πειρασμοὶ αὐτοὶ εἶναι ἀπροσδόκητοι.

Βὸν) Ἄ ρ σ ι ς ἐμποδίων. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ τρία ταῦτα ἐμπόδια τῆς καρποφορίας τοῦ θείου λόγου ἔχομεν τὴν ἀγαθὴν γῆν, ἢ ὁποία δὲν εἶναι οὔτε πεπατημένη, οὔτε ἀκανθώδης, οὔτε πετρώδης, ἀλλὰ τούναντίον εἶναι ὠργωμένη ἄνευ ἀκανθῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἄνευ βράχων εἰς τὸ ἐσωτερικόν της. Αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων, τὰς ὁποίας δὲν ἐσκλήρυνεν ὁ ἐγωισμὸς, δὲν κατέστησεν ἀδιάφορους ἢ ἀμαρτωλὸς συνήθεια, δὲν εἶναι δηλαδὴ αὗται γῆ πεπατημένη, ἀλλὰ αἰσθάνονται κίνησιν, παλμὸν τινα, ὅπως ἢ ὠργωμένη γῆ, ἢ ὁποία λαμβάνει τὸν σπόρον συγκινοῦνται καὶ καρποφοροῦν.

Πόσον πράγματι πολύτιμοι εἶναι οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας μας διὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ θείου λόγου! Πόσον εὐτυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς χριστιανικῆς των ζωῆς ἀκούσαντες ἕνα κήρυγμα, μίαν συμβουλήν συνεκινήθησαν κατενύγησαν καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠσθάνθησαν, τοὺς πρώτους παλμοὺς τῆς καρδίας των εἰς τὸν λόγον τοῦ Κυρίου !

Ὅσον ὅμως ὠραία καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀρχή, πρέπει αὕτη νὰ συνεχισθῇ. Αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων, αἱ ὁποῖαι δὲν κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν μεριμνῶν καὶ τοῦ πλούτου, ὥστε

νὰ εἶναι ἐπιπόλαιαι, ἀλλ' ἔστρεψαν τὴν προσοχὴν των πρὸς τὰ ἄνω, ἔκαρποφόρησαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, διότι ἀστεῖα βρωμερά, γέλωτες καὶ γλέντια διαβολικά, βρωμολογήματα καὶ πειράγματα καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπιπολαιότητες τῆς ζωῆς δὲν ὑπάρχουν εἰς αὐτούς. Ἐκεῖνοι ἐπῆραν τὴν ζωὴν ὄχι μποέμικα ἀλλὰ εἰς τὰ σοβαρά. Ἐννοήσαντες τὸ πρόσκαιρον καὶ ὀλέθριον τῶν ἡδονῶν ὑψωσαν τὸ βλέμμα των πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐκεῖθεν ἔλαβον τὴν βροχὴν τῆς θείας χάριτος, ὥστε νὰ ἀσχοληθῶσι σοβαρῶς διὰ τὸ τόσον σοβαρὸν ζήτημα τῆς ψυχῆς των. Ἐφρόντισαν νὰ ἀπομακρύνουν τὰ ἀγκάθια αὐτὰ τῶν ἡδονῶν καὶ τοῦ πλούτου ἀπὸ τὸν νοῦν των καὶ νὰ φροντίσουν διὰ τὴν χαρὰν τῆς ψυχῆς των καὶ τὸν πνευματικὸν πλουτισμόν. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι ὠπλισμένοι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπολέμησαν ἐξωτερικοὺς πειρασμοὺς τὰ ἀτυχήματα τοῦ βίου διὰ τῆς ὑπομονῆς των, ἔχοντες πεποίθησιν καὶ πίστιν ἀπόλυτον εἰς τὸν Θεόν, ὅτι ὅλα τὰ ἀτυχήματα τοῦ βίου τὰ ἐπιτρέπει ὁ Πανάγαθος Θεὸς πρὸς καταρτισμόν των. Ὑψώνοντες τὸ βλέμμα των πρὸς τὸν Θεὸν ἀποκτοῦν μεγάλον βάθος εἰς τὴν ψυχὴν των. Ἐπομένως οἱ πρῶτοι παλμοὶ εἰς τὴν ἀκρόασιν τοῦ θείου λόγου, ἡ συνέχεια καὶ τὸ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον μας καὶ τρίτον ἡ ὑπομονὴ εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ θείου λόγου εἶναι τὰ τρία μέσα ἄρσεως τῶν τριῶν ἐμποδίων.

Λαμπρὸν παράδειγμα τῶν δύο ψυχικῶν καταστάσεων εἶναι ἡ ὁσία Μαρία ἡ Αἰγυπτία. Αὕτη ἀπὸ ἡλικίας 12—27 ἐτῶν ἦτο γῆ πεπατημένη καὶ ἀκανθώδης, διότι ζῶσα εἰς τὴν σαρκικὴν ἀμαρτίαν οὐδένα παλμὸν θεῖον ἠσθάνετο εἰς τὴν ψυχὴν της. Τόσην πώρωσιν εἶχεν, ὥστε ὡς ναῦλον κατὰ τὴν μετάβασίν της εἰς Ἱερουσαλὴμ ἔδωκε τὸ σῶμα της. Ἀποφασίσασα ὅμως νὰ προσκυνήσῃ τυπικῶς τὸν τίμιον σταυρὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ μὴ δυνηθεῖσα, διότι ἠμποδίσθη ὑπὸ ἀοράτου δυνάμεως, ἐδέχθη τὸν πρῶτον παλμὸν μετανοίας ἐν τῇ καρδίᾳ της. Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶχε καὶ τὴν συνέχειάν της, διότι ἔζησε 47 ἔτη εἰς ἀσκητικὴν ζωὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πεπατημένη, ἡ ἀκανθώδης καὶ πετρώδης γῆ ἔγινε τόσον εὐφορος, ὥστε διήρχετο τὸν Ἰορδάνην ἀβρόχοις ποσὶ καὶ ὅταν προσηύχετο, ἴστατο ὑπεράνω τῆς γῆς. Οὐδεὶς ἀμαρτωλὸς πρέπει νὰ ἀπελπίζεται!

Ἄς ἀρχίσωμεν, ἄς συνεχίσωμεν, ἄς ὑπομείνωμεν μέχρι τέλους, ἵνα δοξασθῶμεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

Τὸ τέλος καὶ τὸ ἐπισφράγισμα τῶν παραβολῶν.

Ματθ. 13, 10—17. 34—35. Μάρκ. 4, 10—14. 21—25. 33—34. Λουκ. 8, 9—10. 16—18.

Καὶ α) Τὸ τέλος τῶν παραβολῶν τούτων.

«Ὅτε ὁ Κύριος ἐγένετο κατὰ μόνας» ἀποχωρήσαντος τοῦ ὄχλου «προσελθόντες οἱ

περὶ Αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα ἡρώτων Αὐτὸν διατὶ ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; καὶ τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή;» τοῦ σπορέως. Τὴν παραβολὴν ταύτην ἠρμηνεύσαμεν ἄνωτέρω ἰδὲ σελίδα 170—172.

Ἡ παραβολή, ὅπως θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἔχει τὰ φωτεινὰ ἀλλὰ ἔχει καὶ τὰ σκοτεινὰ τῆς σημείᾳ. Ὁ εὐρύτερος κύκλος τῶν μαθητῶν μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων ἐρωτοῦν τὸν Κύριον διατὶ ὁμιλεῖ πρὸς τὸν λαὸν διὰ παραβολῶν. Ὁ Κύριος ἀπαντᾷ: «Ἵμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἐκεῖνοις δὲ τοῖς ἔξω οὐ δέδοται». Μυστήρια τῆς βασιλείας εἶναι τὰ μυστικὰ σχέδια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πὼς δηλαδὴ αὕτη ἀναπτύσσεται καὶ προοδεύει. Οἱ «ἔξω» εἶναι ἡ ἄπιστος μάζα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Ὁ Κύριος φέρει τὴν δικαιολογίαν τῆς τοιαύτης διακρίσεως τῶν πιστῶν του ἀκολούθων, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ ἐννοήσωσι τὰ Μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἄνευ καὶ μετὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς «ἔξω» καὶ λέγει. «Ὅστις γὰρ ἔχει δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται. Ὅστις δὲ οὐκ ἔχει καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ». Ἐκεῖνος δηλαδὴ ὁ ὅποιος ἐπωφελεῖται τὴν πρώτην δοθεῖσαν δωρεάν, λαμβάνει καὶ ἄλλην δωρεάν. Ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὅποιος δὲν ἐπωφελεῖται τὴν πρώτην δωρεάν, ὄχι μόνον δὲν λαμβάνει κι ἄλλην, ἀλλὰ χάνει καὶ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχει. Ἡ πρώτη δωρεά, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς ὄλους, εἶναι ἡ διδασκαλία καὶ τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου. Αὐτὰ εἶναι τὰ κλειδιά, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀνοιχθῶσι τὰ νοήματα τῶν παραβολῶν. Ταῦτα ὅμως ἀπέκρουσαν «οἱ ἔξω» τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἄπιστοι Ἰουδαῖοι. Δία τοῦτο στεροῦνται τῶν ὑψηλοτέρων ἀληθειῶν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, αἵτινες ὑπάρχουσιν εἰς τὰς παραβολάς. Σεῖς δὲ οἱ Ἀπόστολοι καὶ λοιποὶ πιστοί, λέγει ὁ Κύριος, ἐπειδὴ ἐδέχθητε τὰ θαύματα καὶ τὴν διδασκαλίαν, τὰ κλειδιά, δύνασθε νὰ εἰσέλθετε εἰς τὰ νοήματα τῶν παραβολῶν. Κάμνων ὁ Κύριος προσεκτικούς τοὺς μαθητάς καὶ ἀποστόλους τοῦ διὰ τὰς παραβολάς καὶ δωρεάς αὐτάς λέγει καὶ πρὸς αὐτούς : «Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν». Ὅσον περισσότερο προσέξητε, τόσον περισσότερα θὰ ἐννοήσητε, ὅσον περισσότερο ἐργασθῆτε τὰς δωρεάς αὐτάς, τόσον περισσότερο θὰ σᾶς ἀξηθοῦν, τόσον περισσότερο θὰ ἀμειφθῆτε.

Ὁ Κύριος, ἵνα τονίσῃ περισσότερο τὴν θέσιν τῶν ἀπίστων ἔναντι τῶν παραβολῶν, λέγει: «ἐκεῖνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς πάντα γίνεται, ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσιν καὶ ἀκούοντες ἀκούουσι καὶ μὴ συνιῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῆ ἑαυτοῖς». Αἰτία τῆς τυφλώσεως τῶν ἀπίστων Ἰουδαίων δὲν εἶναι ὁ παραβολικὸς φλοιὸς καὶ ὁ Κύριος ὁ εἰπὼν τὰς παραβολάς ταύτας, ἀλλὰ αὐτοὶ οἱ ἄπιστοι Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι ἀπέρριψαν τὴν κλεῖδα τῶν παραβολῶν, τὰ θαύματα δηλαδὴ καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπομεν. Ὡς ἀποτέλεσμα ὅμως ἦλθεν ἡ τύφλωσις αὐτῶν. Ἐπομένως ἐνταῦθα οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι «ἵνα μὴ ἴδωσιν... καὶ μὴ συνιῶσιν μήποτε ἐπιστρέψωσι...» δὲν ἔχουσιν ἕνοιαν τελικὴν, δὲν ἐκφράζουσι

σκοπόν, ἀλλὰ ἔννοιαν ἀποβατικήν, διότι ἐκφράζουσιν ἀποτέλεσμα. Ἐπομένως τὸ «ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι...» κ.λ.π. πρέπει νὰ ἀποδοθῆ διὰ τοῦ : Οἱ «ἔξω» ἐθελοτυφλοῦν, ὥστε βλέποντες νὰ μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες νὰ μὴ ἐννοῶσιν. Ὁ Κύριος, ἵνα τονίσῃ τὰ αἷτια τῆς τυφλώσεως των εἶναι ἡ ἀπιστία των καὶ ἡ ἀδιαφορίαν των, φέρει τὴν προφητείαν τοῦ Ἡσαΐου, ἡ ὁποία λέγει: «ἀκοῆ ἀκούσετε» καὶ ἐπανάληψιν ἀκούετε «καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέψετε» κατ' ἐπανάληψιν βλέπετε «καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη» ἐσκληρύνθη «γὰρ ἡ καρδία» ἡ ψυχὴ «τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὡσὶ βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν». Ἐνῶ ἤκουον μὲ τὰ σωματικὰ των αὐτιὰ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, δὲν ἐνόουν τὰ νοήματα αὐτῶν. Ἐνῶ ἔβλεπον τόσα θαύματα δὲν ἐνόουν τὴν ἀποστολὴν τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο ἔγινε, διότι ἐσκληρύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ διὰ τοῦτο ἔκλεισαν ματιὰ καὶ αὐτιὰ εἰς τὰ θαύματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος. Ἡ διαγωγὴ των δὲ αὕτη ἦτο τοιαύτη «μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὡσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι «καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ ἰάσωμαι αὐτούς». Δὲν ἤθελον νὰ ἀκούσωσι μήπως καὶ ὅπως κοινῶς λέγομεν μὴ – μπᾶς..... καὶ σωθῶσι! Πόση εἰρωνεῖα!

Ὁ Κύριος στρέφεται καὶ πάλιν πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ μακαρίζει αὐτούς, διότι ἀκούουσι τὰ θεῖα του λόγια πιστεύοντες εἰς αὐτὰ ὡς ἐξῆς· «ὕμῶν μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι τὰ ὥτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφηῆται καὶ δίκαιοι» τὰ πλέον ἐξαίρετα πρόσωπα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης «ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδον καὶ ἀκοῦσαι, ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν». Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ πνευματικῶν ὀφθαλμῶν καὶ ὥτων.

Ἴνα μὴ νομισθῆ ὅτι αἱ παραβολαὶ αὗται ἐδόθησαν, ἵνα ἐννοηθῶσι μόνον ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ὁ Κύριος τονίζει, ὅτι πρέπει νὰ κηρυχθῶσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ λέγει τὰ ἐξῆς: «οὐδεὶς λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλὰ ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. Οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτόν, ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν». Δία τῶν φράσεων τούτων ὁ Κύριος συνιστᾷ εἰς τοὺς ἀποστόλους του, ὅτι πρέπει νὰ κηρύξωσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, διότι ὁ ἀνάψας λύχνον δὲν τὸν σκεπάζει μὲ δοχεῖον τι οὔτε τοποθετεῖ αὐτὸν κάτωθεν τῆς κλίνης, ἀλλὰ θέτει αὐτὸν εἰς τὸν λυχνοστάτην, ἵνα φωτίζῃ τοὺς εἰσερχόμενους εἰς τὴν οἰκίαν. Ὅ,τι εἶπεν ὁ Κύριος ἐν τῷ κρυπτῷ, μεταξὺ δηλαδὴ τῶν μαθητῶν του, πρέπει νὰ ἔλθῃ ὡς, πρέπει νὰ διαδοθῆ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Κύριος τέλος ἐφιστῶν τὴν προσοχὴν εἰς τὰ λεγόμενά του προσθέτει· εἴ τις ἔχει ὥτα ἀκούειν, ἀκουέτω». Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ἀκούσῃ τὰ λόγια αὐτά, ἅς τὰ ἀκούσῃ.

Β') Τὸ ἐπισφράγισμα τῶν παραβολῶν.

Οἱ εὐαγγελισταὶ καὶ ὁ Κύριος κατακλείουσι τὰς παραβολὰς ὡς ἐξῆς:

Ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος λέγουσι· «τοιαύταις παραβολαῖς ἐλάλει τοῖς ὄχλοις τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν». Ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε σαφῶς προσαρμοζόμενος εἰς τὰς ἰκανότητας τῶν ἀκροατῶν του, χρησιμοποιοῦν εἰκόνας ἐκ τῆς ἀγροτικῆς, οἰκογενειακῆς ζωῆς. «Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς». Ἔκαμε τοσαύτην χρῆσιν τῶν παραβολῶν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ὥστε ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ἀποστόλους. Ἄνευ παραβολῆς δὲν ὠμίλει. Ἐπομένως πολλαί ἐξ αὐτῶν δὲν ἐγράφησαν. «Κατ' ἰδίαν τοῖς ἰδίους μαθηταῖς ἐπέλυε πάντα», προσθέτει ὁ Μᾶρκος. Ἰδιαιτέρως δὲ ἐξήγει ὁ Κύριος εἰς τοὺς Ἀποστόλους τοῦ πάσαν ἀπορίαν των. Ὁ δὲ Ματθαῖος ἐνθυμηθεὶς ἀναφέρει τὸν 77ον ψαλμόν, ὁποῦ ὁ ἱερὸς προφήτης Ἀσάφ λέγει «ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου».

«Ἐρεύξομαι» σημαίνει ἀναγγέλλω μετὰ ἰσχυρᾶς φωνῆς. «Κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» εἶναι αἱ ὁδοὶ τῆς θείας Προνοίας διὰ τὴν προστασίαν τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἐν αὐταῖς κεκρυμμένα νοήματα. «Αἰνίγματα» κρυμμένα νοήματα ἔχουσι καὶ αἱ εὐαγγελικαὶ παραβολαί. Ὅπως λοιπὸν ὁ Ἀσάφ ἐχρησιμοποῖει τὸ παρελθὸν τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰσραὴλ, ὡς ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς Αἰγύπτου κλπ. δία νὰ ἐξαγάγῃ μυστικόν, ἠθικὸν τι συμπέρασμα, κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ὁ Χριστὸς ἐχρησιμοποῖει διὰ τῶν παραβολῶν γεγονότα τῆς φύσεως καὶ τῆς ζωῆς, ἵνα διδάξῃ τὰς μυστηριώδεις ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Χριστὸς εἶναι εἰκὼν τοῦ Ἀσάφ.

Ὁ Κύριος κατακλείει ὡς ἐξῆς τὰς παραβολὰς ταύτας: «συνήκατε ταῦτα πάντα» ἐνόησατε, λέγει πρὸς τοὺς Ἀποστόλους του, ὅλας αὐτάς τὰς ἐρμηνείας καὶ τὰ κύρια σημεῖα τῶν παραβολῶν; Ἐρωτᾷ ὁ Κύριος τοὺς μαθητάς του, διότι ἦτο ἔτοιμος νὰ δώσῃ ἐρμηνείας, εἰς ὅσα δὲν ἐνόησαν. Οἱ μαθηταὶ ἀπαντῶσι ναί! Ὁ Χριστὸς λέγει εἰς αὐτούς· «Δία τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά». Ἀφοῦ ἐνόησατε, σᾶς λέγω τοῦτο: «πᾶς γραμματεὺς» πᾶς χριστιανὸς δηλαδὴ διδάσκαλος «μαθητευθεὶς» λαβὼν μαθήματα «ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν» ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δηλαδὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐννοήσας αὐτὰ ὁμοιάζει πρὸς οἰκοδεσπότην, νοικοκύρην. Ὅπως δηλαδὴ ὁ οἰκοδεσπότης ἐκ τοῦ «θησαυροῦ», τοῦ θησαυροφυλακίου του, ἐκ τῆς ἀποθήκης του, ὅπου ἔχει ἐναποταμιεύσει διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του τὰ χρειώδη, ἐξάγει «καινὰ καὶ παλαιά» τὰ ἀπαραίτητα δηλαδὴ δι' ἐκάστην ἡμέραν τρόφιμα καὶ πράγματα, κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ὁ χριστιανὸς διδάσκαλος πρέπει διδάσκων νὰ παραθέτῃ καινὰ καὶ παλαιὰ ἥτοι θρησκευτικὴν γνῶσιν, ἢ ὁποία συνίσταται ἐκ παλαιῶν καὶ νέων καλῶν διδαγμάτων ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, ἐκ τῆς κοσμικῆς καὶ χριστιανικῆς σοφίας διὰ νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἀκροατάς του, διότι καὶ ὁ

Κύριος ἐχρησιμοποῖει εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ παραβολᾶς ἐκ τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ὁ Χριστὸς διδάσκαλος ἐκφράζει «τὰ κοινὰ καινῶς καὶ τὰ καινὰ κοινῶς». Ἦτοι διδάσκει τὰ γνωστά κατὰ τρόπον καινούργιον καὶ τὰ καινούργια κατὰ τρόπον εὐληπτον εἰς ὅλους.

Γ') Σκέψεις ἐπὶ τῶν παραβολῶν.

Ἡ παραβολὴ διασαφεῖ διὰ παραδειγμάτων καὶ ἀναλογιῶν τὰς ἐννοίας, ὑποβοηθεῖ τὴν μνήμην, διεγείρει τὴν σκέψιν, διδάσκει βαθμιαίως, παιδαγωγικῶς. Ταῦτα πάντα εἶναι δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἰδίᾳ ὅμως διὰ τοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὅποιοι ἠγάπων τὴν συγκεκριμένην διδασκαλίαν περισσότερόν τῆς θεωρητικῆς καὶ φιλοσοφικῆς. Παρ' ὅλα τὰ πλεονεκτήματα αὐτὰ ἡ παραβολὴ ἔχει καὶ τὸ μειονέκτημα, ὅτι δὲν θίγει ἀπ' εὐθείας τὸ θέμα ἀλλὰ ἐμμέσως, διότι δὲν ἐκφράζεται ῥητῶς ἀλλὰ συγκεκαλυμμένως. Μάρτυρες τούτων οἱ ἴδιοι οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ὅποιοι ζητοῦν ἐξηγήσιν καὶ ὁ Κύριος, ὁ ὅποιος ἐρμηνεύει τὴν παραβολὴν τοῦ σπορέως. Πόση διαφορὰ παραβολῆς καὶ ἐρμηνείας!

Αὐτὰ τὰ πλεονεκτήματα γίνονται μειονεκτήματα, διότι ἐνῶ διεγείρουν τὴν προσοχὴν, τὴν ἔρευναν, τὴν σκέψιν, δὲν ἐκφράζουσι πλήρως τὰ νοήματα, ὅπως ἡ ῥητὴ διδασκαλία. Αἱ παραβολαὶ ἔχουν δύο ὄψεις : μίαν φωτεινὴν καὶ τὴν ἄλλην σκοτεινὴν, ὅπως ἡ νεφέλη, ἡ ὁποία ὠδήγει τοὺς Ἰουδαίους καὶ ἐσκότηζε τοὺς Αἰγυπτίους.

Ὁ παραβολικὸς δηλαδὴ φλοιὸς εἶναι τοιοῦτος, ὥστε ἐν ᾧ διεγείρει τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιμελῶν καὶ ἀμείβει αὐτοὺς πλουσίως εἰς νοήματα, ἐμποδίζει καὶ τιμωρεῖ τοὺς ἀμελεῖς, τοὺς ἀδιάφορους εἰς τὴν κατανόησιν τῶν νοημάτων, διότι εἰς αὐτοὺς παρουσιάζεται αὕτη ὡς τερπνὴ διήγησις ἱκανοποιοῦσα μόνον τὴν περιέργειαν. Ἡ παραβολὴ ὁμοιάζει πρὸς ἀμύγδαλον τοῦ ὁποίου ὁ πρὸς βρῶσιν καρπὸς εἶναι τὰ νοήματα, ὁ δὲ σκληρὸς φλοιὸς τοῦ ἡ διήγησις. Ταυτοχρόνως δὲ φυλάσσονται τὰ ὑψηλότερα νοήματα ἀπὸ ἀπίστους καὶ ἀδιάφορους, ἵνα μὴ θέσωμεν τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων. Ἡ παραβολὴ εἶναι ἔκφρασις τῆς θείας καλωσύνης, διότι κρύπτουσα ἀπὸ τοὺς κακοὺς τὰ καλὰ νοήματα καθιστᾷ αὐτοὺς ὀλιγώτερον ὑπευθύνους τοῦ νὰ ἀμαρτήσωσι συνειδητῶς, ταυτοχρόνως δὲ παρέχει εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐρωτήσουν, νὰ ἐννοήσουν, νὰ ἐπιστρέψουν. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἡ παραβολὴ εἶναι σεβασμὸς τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἀφήνει ἐλεύθερον τὸν ἄνθρωπον, ἂν θέλῃ νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως αἱ παραβολαὶ ἐκφράζουσι τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, διότι ἀμείβουσι τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ τιμωροῦσι τοὺς ἀμελεῖς, φυλάττουσι τοὺς οὐρανίους θησαυροὺς ἀπὸ ἀναξίους χεῖρας καὶ κύνας καὶ σέβονται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅποιον βάθος !

Πηγή: agiazoni.gr